

Teknisk Rapport

En beskrivning av genomförande och metoder

Enkät till studiecirkeldeltagare

Studiecirkeldeltagare

År 2013

Februari 2014

SCB, Stockholm
08-506 940 00

SCB, Örebro
019-17 60 00

www.scb.se

Inledning

Enheten för Utbildning och arbetsmarknad vid Statistiska centralbyrån (SCB) genomförde under perioden september 2013 – november 2013 en enkätundersökning på uppdrag av Folkbildningsrådet (FBR).

Syftet med undersökningen var få kunskap om vilken betydelse studiecirkelarna/kurserna har för deltagarna. Enkäten ingår i utvärderingen av de tio studieförbundens verksamhet.

Resultaten analyseras i relation till folkbildningens syften.

Populationen utgjordes av studiecirkeldeltagare. Urvalsram var Studieförbundens verksamhetsregister (STUV) för år 2012. Registret är matchat mot Registret över totalbefolkningen (RTB) i augusti 2013 och innehåller cirka 1 393 000 studiecirkeldeltagare och cirka 605 000 unika cirkeldeltagare.

Urvalet bestod av 12 015 cirkeldeltagare och det var totalt 4 228 personer som besvarade frågeblanketten vilket var 35,2 procent av urvalet.

Av de 4 228 som besvarade enkäten var det 3 240 personer och 27 procent av urvalet, som hade deltagit i den kurs som valts ut för urvalspersonen.

Resultatet i form av tabeller levererades vecka 3 2014.

Undersökningsledare på SCB var Andreas Svenning och Sonia Börkeröth. Johan Löfgren var metodstatistiker. Folkbildningsrådets kontaktpersoner gentemot SCB var Karin Darin och Eva Åström.

Omfattning

Population och urval

Populationen, d.v.s. de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av studiecirkeldeltagare 2012.

För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade, identifierade och möjliggjorde koppling till objekten i populationen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från Studieförbundets verksamhetsregister (STUV). För att undvika att inkludera emigrerade eller avlidna personer så matchades urvalsramen mot ett aktuellt RTB.

Urvalsstorleken bestämdes i samråd mellan SCB och Folkbildningsrådet till cirka 12 000 personer.

Följande avgränsningar gjordes av urvalsramen:

Studiecirkelledare utesluts.

Deltagaren ska återfinnas i Befolkningsregistret avseende den 2013-04-30.

Deltagaren skall vara minst 13 år per den 2012-08-31.

Efter dessa avgränsningar fördelade sig urvalsramen på förbund, ämne och kön enligt nedan.

Urvalsdesign: Stratifierat urval med systematiskt urval inom strata. Systematiskt urval dras för att kunna hantera dubbletter (se avsnittet urval av unika personer).

Stratifieringsvariabler: Förbund, ämne (3 grupper) och kön.

Urvalsstorlek: 12 000

Allokering efter förbund: Urvalet allokeras efter förbund så att förväntat antal svar i varje förbund är ungefär lika stora. Detta innebär att IR "översamplas" då bortfallet i detta förbund förväntas bli stort (baserat på erfarenheter från tidigare deltagarenkäter).

Allokering efter ämne: Görs så att ca 1/5 av urvalet dras i ämnet konst och media, 1/5 dras i ämnet humaniora och 3/5 i övriga ämnen. På detta sätt säkerställs att urvalet kan redovisas efter dessa tre ämnesgrupper. Undantag görs för de två minsta förbunden (IR och KBV) där ingen stratifiering efter ämne görs.

Allokering efter kön: Görs så att lika många kvinnor och dras i varje förbund.

Urval av unika cirkeldeltagare: Urvalsramen innehöll dubbletter med avseende på personnummer. Totalt bestod ramen av cirka 605 000 personer och 1 393 000 cirkeldeltagare.

Urvalet innehåller dock endast unika cirkeldeltagare. SCB har valt att lösa detta genom att i varje stratum sortera urvalsramen slumpmässigt efter person. För varje person sorteras sedan cirklarna slumpmässigt. Sedan dras ett systematiskt urval. På detta sätt undviks att dra dubbletter såvida inte en person har väldigt många cirklar (eller om urvalsfraktionen är stor).

Det kan dock uppstå dubbletter om en person är representerad i flera stratum. Detta är relativt ovanligt, de flesta dubbletter ligger inom strata.

I studieförbundet IR är urvalsfraktionen stor så där är problemet med dubbletter i urvalet absolut störst.

Dubblettproblematiken har hanterats genom att överurval dras inom varje strata. Därefter väljs i de fall där dubbletter med avseende på person dragits en cirkel slumpmässigt. Det urval som återstår efter detta slumpmässiga urval är det slutliga urvalet.

Vikter och varianser kommer dock att beräknas som om urvalet vore draget som ett stratifierat obundet slumpmässigt urval. Det är inte helt korrekt eftersom cirklarna inte är sorterade i slumpmässig ordning inom strata. Det bedöms dock som ett ganska litet ingrepp att cirklarna först har sorterats efter person.

Tabell 1a Hela urvalet Urvalsram och urval fördelat på stratum

Stratum	Förbund	Kön	Ämne	Urvalsram	Urvalsstorlek
111	ABF	Man	Konst och media	80 526	111
112	ABF	Man	Humaniora	19 761	111
113	ABF	Man	Övriga	58 916	337
121	ABF	Kvinna	Konst och media	125 016	111
122	ABF	Kvinna	Humaniora	44 810	110
123	ABF	Kvinna	Övriga	97 944	336
211	Bilda	Man	Konst och media	16 674	110
212	Bilda	Man	Humaniora	12 741	109
213	Bilda	Man	Övriga	4 531	336
221	Bilda	Kvinna	Konst och media	19 572	111
222	Bilda	Kvinna	Humaniora	21 037	111
223	Bilda	Kvinna	Övriga	7 881	337
311	FU	Man	Konst och media	17 484	110
312	FU	Man	Humaniora	9 796	111
313	FU	Man	Övriga	5 524	333
321	FU	Kvinna	Konst och media	29 878	111
322	FU	Kvinna	Humaniora	20 561	110
323	FU	Kvinna	Övriga	8 833	335
511	Sfr	Man	Konst och media	53 703	110
512	Sfr	Man	Humaniora	3 977	110
513	Sfr	Man	Övriga	29 293	336
521	Sfr	Kvinna	Konst och media	28 219	110
522	Sfr	Kvinna	Humaniora	5 386	111
523	Sfr	Kvinna	Övriga	53 658	337
711	SV	Man	Konst och media	51 730	109
712	SV	Man	Humaniora	15 987	111
713	SV	Man	Övriga	37 214	337
721	SV	Kvinna	Konst och media	82 333	110
722	SV	Kvinna	Humaniora	37 950	110
723	SV	Kvinna	Övriga	61 143	336
811	NBV	Man	Konst och media	17 038	109
812	NBV	Man	Humaniora	6 420	109
813	NBV	Man	Övriga	15 806	334
821	NBV	Kvinna	Konst och media	17 293	111
822	NBV	Kvinna	Humaniora	7 889	108
823	NBV	Kvinna	Övriga	15 575	332
1011	Mbsk	Man	Konst och media	39 389	111
1012	Mbsk	Man	Humaniora	11 974	107

Stratum	Förbund	Kön	Ämne	Urvalsram	Urvalsstorlek
1013	Mbsk	Man	Övriga	13 202	335
1021	Mbsk	Kvinna	Konst och media	32 961	110
1022	Mbsk	Kvinna	Humaniora	16 163	109
1023	Mbsk	Kvinna	Övriga	18 714	334
1111	Sensus	Man	Konst och media	24 508	111
1112	Sensus	Man	Humaniora	7 633	111
1113	Sensus	Man	Övriga	6 265	336
1121	Sensus	Kvinna	Konst och media	37 554	111
1122	Sensus	Kvinna	Humaniora	16 357	110
1123	Sensus	Kvinna	Övriga	11 295	336
1410	Ibn Rushd	Man	Alla	5 249	1004
1420	Ibn Rushd	Kvinna	Alla	3 628	1013
1510	KBV	Man	Alla	3 803	560
1520	KBV	Kvinna	Alla	2 937	547
Totalt				1 393 731	12 015

Gruppen cirkeldeltagare 65 år och äldre har inte varit ett urvalsstratum. Eftersom svarsfrekvensen var så låg beslöt uppdragsgivaren och dess intressenter att tabeller istället ska redovisas efter deltagare som är minst 65 år gamla.

Nedanstående tabell visar gruppens fördelning i hela urvalet.

Tabell 1b 65+ Antal i hela urvalet fördelat på stratum

Stratum	Förbund	Kön	Ämne	Urvalsstorlek
111	ABF	Man	Konst och media	32
112	ABF	Man	Humaniora	48
113	ABF	Man	Övriga	167
121	ABF	Kvinna	Konst och media	58
122	ABF	Kvinna	Humaniora	71
123	ABF	Kvinna	Övriga	197
211	Bilda	Man	Konst och media	17
212	Bilda	Man	Humaniora	29
213	Bilda	Man	Övriga	108
221	Bilda	Kvinna	Konst och media	27
222	Bilda	Kvinna	Humaniora	35
223	Bilda	Kvinna	Övriga	152
311	FU	Man	Konst och media	9
312	FU	Man	Humaniora	27
313	FU	Man	Övriga	80

Stratum	Förbund	Kön	Ämne	Urvalsstorlek
321	FU	Kvinna	Konst och media	23
322	FU	Kvinna	Humaniora	43
323	FU	Kvinna	Övriga	100
511	Sfr	Man	Konst och media	8
512	Sfr	Man	Humaniora	15
513	Sfr	Man	Övriga	82
521	Sfr	Kvinna	Konst och media	26
522	Sfr	Kvinna	Humaniora	35
523	Sfr	Kvinna	Övriga	40
711	SV	Man	Konst och media	21
712	SV	Man	Humaniora	59
713	SV	Man	Övriga	167
721	SV	Kvinna	Konst och media	62
722	SV	Kvinna	Humaniora	69
723	SV	Kvinna	Övriga	181
811	NBV	Man	Konst och media	15
812	NBV	Man	Humaniora	24
813	NBV	Man	Övriga	51
821	NBV	Kvinna	Konst och media	44
822	NBV	Kvinna	Humaniora	37
823	NBV	Kvinna	Övriga	78
1011	Mbsk	Man	Konst och media	8
1012	Mbsk	Man	Humaniora	22
1013	Mbsk	Man	Övriga	91
1021	Mbsk	Kvinna	Konst och media	22
1022	Mbsk	Kvinna	Humaniora	39
1023	Mbsk	Kvinna	Övriga	95
1111	Sensus	Man	Konst och media	21
1112	Sensus	Man	Humaniora	31
1113	Sensus	Man	Övriga	73
1121	Sensus	Kvinna	Konst och media	44
1122	Sensus	Kvinna	Humaniora	53
1123	Sensus	Kvinna	Övriga	97
1410	Ibn Rushd	Man	Alla	31
1420	Ibn Rushd	Kvinna	Alla	31
1510	KBV	Man	Alla	114
1520	KBV	Kvinna	Alla	1147
Totalt				3 156

Frågor/Variabler

Folkbildningsrådet, Ersta Sköndal Högskola, Institutionen för socialvetenskap, och Göteborgs universitet, Institutionen för pedagogik och specialpedagogik, utformade frågorna i frågeblanketten i samarbete med SCB.

Därefter genomfördes en snabbgranskning av mätteknisk expertis i syfte att minska risken för mätfel. Grundläggande för bra kvalitet i en undersökning är kvaliteten på de data som samlas in. För att säkerställa att frågorna fungerar så bra som möjligt och enligt intentionerna har därför alla blanketter genomgått ett mättekniskt test.

Blanketten bestod av 26 numrerade frågor, flera av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 115 antal frågor.

Förutom de variabler som samlades in via frågeblanketten hämtades följande variabler från nedanstående register:

Från Registret över totalbefolkningen (RTB):

- Kön (2012)
- Födelseland (grupperad) (2012)
- Föräldrars födelseland (grupperat) (2012)
- Ålder (2012)
- Åldersgrupp (2012)

Från Studieförbundens verksamhetsregister och deltagarregister (STUV), samtliga variabler avser år 2012:

- År för deltagande (2012)
- Förbunds-kod
- Distriktskod
- Avdelningskod
- Län/kommun
- Funktion (cirkeldeltagare)
- Verksamhetsform (studiecirkel)
- Ämne och ämnesinriktning
- Antal sammankomster
- Antal studietimmar

Från Utbildningsregistret (UREG):

- Utbildningskod (SUN2000nivå)

Från Yrkesregistret (YREG):

- SSYK-kod (3-ställig)

Referensperiod för enkätfrågor, se bifogad frågeblankett. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, t.ex. idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

Datainsamling

Frågeblanketterna skickades ut med post. I ett informationsbrev ombads personen att besvara frågorna och skicka svaret till SCB. Det första utskicket genomfördes den 25 september 2013. Sedan skickades två påminnelser till dem som inte besvarat frågeblanketten. Ett tack- och påminnelsekort (ToP-kort) skickades den 7 oktober. En påminnelse med ny enkät skickades den 18 oktober. Insamlingen avslutades den 12 november 2013.

Tabell 2a Hela urvalet Beskrivning av inflödet. Antal och andel

	Antal	Procent
Efter första utskick	1 050	8,74
Efter ToP-kort	1 416	11,79
Efter enkätpåmin- nelse	774	6,44
Totalt svar Ja Fråga 1	3 240	26,97
Bortfall	8 775	73,03
Urval	12 015	100,00

Tabell 2b 65+ Beskrivning av inflödet. Antal och andel

	Antal	Procent
Efter första utskick	531	16,83
Efter ToP-kort	704	22,31
Efter enkätpåmin- nelse	264	8,36
Totalt svar Ja Fråga 1	1 499	47,50
Bortfall	1 657	52,50
Urval	3 156	100,00

I informationsbrevet kunde uppgiftslämnarna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan Folkbildningsrådet och SCB. Informationsbrevet informerade också om att uppgifter hämtades från fyra register och att en avidentifierad datafil levereras till Folk-

bildningsrådet och deras samarbetspartner. Brevet informerade även om personuppgiftslagen samt offentlighets- och sekretesslagen och att det var frivilligt att medverka i undersökningen.

För att SCB ska kunna lämna ut data från en enkätundersökning krävs informerat samtycke av uppgiftslämnarna. Det innebär att de genom att besvara blanketten och skicka in den godkänner att deras svar kompletteras med de bakgrundsvariabler, och behandlas på det sätt, som beskrivs i informationsbrevet.

Datainsamlingen genomfördes av enkätenheten vid SCB.

Datainsamlingen genomfördes via webb samt skanning av de frågeblanketter som kommit in via post.

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa så att endast valida värden förekommer i materialet.

Vid dubbelmarkeringar med fler än ett svar har ett svar slumpats maskinellt.

SCB kan inte garantera att den utvalda personen själv besvarat frågeblanketten.

Svarsdatafilen kompletterades med vikter för uppräknig till populationsnivå.

Föräldramissiv

När en utvald person är under 15 år ska målsman, enligt SCB:s regler, informeras och ge sitt samtycke till medverkan i undersökningen.

I urvalet var det 159 personer som var under 15 år och där SCB skickade ett föräldramissiv till målsman.

Språkmissiv och enkät på annat språk

Ett språkmissiv med informationstext på svenska, engelska, somaliska och arabiska skickades ut till de personer i urvalet som invandrat till Sverige under perioden 2007-2012. Informationen handlade om att personen kunde få enkäten på engelska, somaliska eller arabiska. Personen kunde då kontakta SCB via mail eller telefon. Det inkomna svaret överfördes sedan till en vanlig enkät och scannades sedan in i vanlig ordning.

Inga enkäter på annat språk trycktes hos SCB, utan enkät skrev ut på aktuellt språk när en förfrågan inkom till SCB.

Översättning av såväl språkmissiv och enkät till engelska, somaliska och arabiska ombesörjdes av Folkbildningsrådet.

Tabell 3a Hela urvalet Språkmissiv och enkät annat språk. Antal

	Antal	
Utsända språkmissiv	1 387	
	Antal utsända enkäter	Antal inkomna svar
Enkät på engelska	2	1
Enkät på somaliska	0	0
Enkät på arabiska	5	5

Tabell 3b Alder 65+ Språkmissiv och enkät annat språk. Antal

	Antal	
Utsända språkmissiv	41	
	Antal utsända enkäter	Antal inkomna svar
Enkät på engelska	0	0
Enkät på somaliska	0	0
Enkät på arabiska	0	0

Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering (se bilaga).

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 3 nedan.

Tabell 4a Beskrivning av objektsbortfall för hela urvalet

	Antal
Ej avhörda	7 137
Postreturer, avbruten okänd anledning	185
Har inte gått cirkel. Meddelat SCB via telefon/mail och svar Nej på Fråga1	1 192
Avböjd medverkan	115
Förhindrad medverkan	75
Ej anträffad	26

Inkomna oanvändbara enkäter	1
Avlidna, flyttat utomlands	44
Totalt	8 775

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. "Förhindrad medverkan" innehåller sjukdom, fysiskt/psykiskt hinder och språksvårigheter. "Ej anträffad" innehåller saknad adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), hemlig adress och tillfälligt bortrest.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmet att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet varierar mellan 0,7 och 11,5 procent. Det högsta partiella bortfallet, 11,5 procent, finns i fråga 24_1g. På fråga 20.4 (för de som svarat Ja på fråga 23 *Kände du dig någon gång illa bemött i cirkeln?*) varierar det partiella bortfallen mellan 10,1 och 16,1 procent.

Tabell 4b Beskrivning av objektsbortfall för urvalspersoner i åldern 65+

	Antal
Ej avhörda	931
Postreturer, avbruten okänd anledning	17
Har inte gått cirkel. Meddelat SCB via telefon/mail och svar Nej på Fråga1	568
Avböjd medverkan	63
Förhindrad medverkan	48
Ej anträffad	3
Inkomna oanvändbara enkäter	1
Avlidna, flyttat utomlands	26
Totalt	1 657

Det partiella bortfallet varierar mellan 0,9 och 15,2 procent. Det högsta partiella bortfallet, 15,2 procent, finns i fråga 6c. På fråga 20.4 (för de som svarat Ja på fråga 23 *Kände du dig någon gång illa bemött i cirkeln?*) varierar det partiella bortfallen mellan 9,3 och 20,9 procent.

Viktberäkning och estimation

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och täckningsfel. Beräkningen gjordes med hjälp av ett av SCB egenutvecklat SAS-makro (CLAN).

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

Där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

d_k = designvikt

v_k = kalibreringsvikt baserad på hjälpinformation

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, t.ex. kan kvinnor svara i högre grad än män. Om de grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts (se bilaga för mer detaljer). Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

För en mer utförligare beskrivning av kalibreringsestimatorens se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden*.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används så kan resultaten bli helt missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r)

Och för beräkning av skattningen av medelvärden används följande formel:

$$\hat{Y} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r).

Statistikens tillförlitlighet

Ramtäckning

Täckningsfel, under- och övertäckning, innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i populationen saknas i urvalsramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelens storlek minskar med en ökad urvalsstorlek.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan bearbetningsfel uppstå. Exempel på bearbetningsfel är registreringsfel och kodningsfel. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. I den här undersökningen bedöms registreringsfelet vara litet eftersom frågeblanketten hade fasta svarsalternativ.

Bortfall

Bortfallsfel inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen. En beskrivning av bortfallet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen (se bilaga).

Beskrivning av tabeller och datafil

Tabeller och diagram

Tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Antalsuppgifterna är således skattningar av antal personer i populationen med den aktuella egenskapen. Att antalet individer är olika för olika frågor beror på hoppinstruktioner då olika delpopulationer avses.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid tabellframställandet. Det betyder att t.ex. för fråga 1 har endast de som svarat "Ja" ingått i tabellframställningen.

Om en följdfråga är besvarad men dess styrfråga inte är besvarad och svaret på följdfrågan gör att ett visst svarsalternativ på styrfrågan är självklart så har hänsyn till detta tagits vid tabellframställningen.

I andelstabellerna är värdena avrundade till närmaste heltal och värden under 0,5 är därmed avrundade till noll.

Tabellerna har sekretessgranskats så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs. Mycket osäkra skattningar, där konfidensintervallet är större än andelsskattningen, har också prickats.

De tabeller som presenteras i denna rapport har tagits fram enligt de formler som presenterats i avsnitt "Viktberäkning och estimation" med hjälp av SPSS/SAS och variansprogrammet ETOS.

Datafil

Observera att de bifogade vikterna ska användas vid analys och resultatframställning. I ett stratifierat urval kan datamaterialet inte ses som ett urval av oberoende lika fördelade observationer, som ofta antas i traditionell statistisk teori. Det är därför viktigt att tänka på att de flesta förprogrammerade dataprogram inte klarar av att analysera datamaterialet ifrån en urvalsundersökning på ett korrekt sätt. Var noga med att kontrollera att de dataprogram som används för analys behandlar vikterna på ett riktigt sätt. Att ta fram frekvenser med beaktande av vikter klarar däremot de flesta statistikprogram.

Om det är partiellt bortfall (uppgift saknas) i en fråga har värdet 88 angetts. Vid hoppfrågor har värdet 0 angetts för dem som inte ska besvara följdfrågorna.

Upprättning av datafilen efter insamling

Granskning av datafilen med enkätsvar börjar med att gå igenom samtliga frågor i enkäten och vilka svar som finns registrerade. Man kontrollerar att om en fråga har fyra svarsalternativ att det bara finns svaren 1, 2, 3 eller 4 samt 88 för *Uppgift saknas* eller 0 för de som ej ska besvara frågan.

988 (455 st. i gruppen 65+) cirkeldeltagare har i enkätens fråga 1 svarat att de inte deltog i någon studiecirkel 2012. De har fått kod 0 (Ska ej svara) på resten av frågorna och ingår därmed inte i tabellredovisningen.

På fråga 1 svarade 3 240 (1 499 i gruppen 65+) att de deltog i den studiecirkel som fanns angiven på enkäten.

På fråga 2 svarade 253 (135 i gruppen 65+) att de deltog i en annan cirkel under 2012. Inga av dessa svar ingår i tabellredovisningen. Dessa svar får analyseras av Folkbildningsrådet.

Dubbelmarkeringar, där endast ett svar är tillåtet, hanterades redan vid granskningen av enkäterna: I samtliga fall har ett svar slumpats maskinellt bland de angivna markeringarna.

Dubbelmarkeringar för alla svar

Fråga 2	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 3	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 4	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 5	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 6	32 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 7	6 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 8	38 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 9.1	22 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 9.2	8 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 10.1	6 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 10.2	6 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 11	34 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 12	6 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 13	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 14	9 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 15	66 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 16	21 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.1	9 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.2	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.4	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.5	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.6	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 17.7	5 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 18.1	4 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 18.2	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 18.3	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 18.4	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 18.7	3 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 19	17 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 20.2	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut

Fråga 20.3	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 20.4	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 21	95 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 23	11 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 24.1	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 24.2	1 individ har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 25.1	2 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut
Fråga 25.2	3 individer har dubbelmarkering	Ett svar har slumpats ut

Statistiska mått

Materialet lämpar sig bäst att redovisas som totaler eller procentuella andelar för hela målpopulationen eller fördelat på olika redovisningsgrupper.

Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av registervariabler.

Jämförbarhet

SCB har tidigare gjort enkätundersökning till studiecirkeldelagare på uppdrag av Folkbildningsrådet, senaste undersökning genomfördes år 2009.

Sekretess och utlämnande

SCB har gjort en intern sekretessprövning för utlämnandet av data på mikronivå.

Dessutom har ett sekretessförbehåll upprättats mellan Folkbildningsrådet, Eva Åström och SCB med avseende på hur det avidentifierade datamaterialet får hanteras.

Ett sekretessförbehåll har även upprättats mellan Ersta Sköndal Högskola, Pelle Åberg och SCB med avseende på hur det avidentifierade datamaterialet får hanteras.

Bilagor

Frågeblankett och informationsbrev

Föräldramissiv

Språkmissiv

Frågeblankett på engelska, somaliska och arabiska

Kalibreringsrapport

Variabelbeskrivning mikrodatafil

Datafil

Öppna svar (fråga 2 txt och fråga 26 i enkäten)